

AFSCHRIJF

Waterschap
Zeeuws-Vlaanderen

1 1 NOV 2004

Uw brief van :
Uw kenmerk :
Behandeld door :
Doorkiesnummer :
Ons kenmerk : 0404466/ 0404857
Bijlagen : 3
Kopie aan : CWo/MSt/APr/PSt
Documentnaam : CWoba006
Datum : 9 november 2004
Verzonden : 10.11.04.

Onderwerp : vergunningaanvraag ex artikel 12
Natuurbeschermingswet

Het college van Gedeputeerde Staten
van Zeeland
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG

PROJECTBUREAU ZEEWERINGEN	ACTIE	INFO
PROJECTLEIDER		X
PROJECTSECRETARIS		X
MEDEWERKER FINANCIËN		X
MEDEWERKER KWALITEIT		
TEAMLEIDER ONTWERP		
HOOFD UITVOERING		
COÖRDINATOR / BESTEKSCHEIJVER		X
ARCHIEF		X
CIRCULATIE MAP		

Geacht college,

In verband met uit te voeren werkzaamheden aan het dijkvak Koningin Emma-/Van Alsteinpolder gelegen langs het beschermd natuurmonument "Verdronken Land van Saeftinghe", verzoeken wij u om vergunning ingevolge de Natuurbeschermingswet te verlenen.

In het kader van dit verzoek vragen wij uw aandacht voor het volgende.

Aanleiding en doel

Een groot deel van de Nederlandse dijken wordt aan de zeezijde tegen golven beschermd door een steenbekleding. Uit waarnemingen van het waterschap en onderzoek van de Technische Adviescommissie voor de Waterkeringen is naar voren gekomen dat in Zeeland deze steenbekleding onvoldoende tegen zeer zware stormen bestand is. Anders gezegd: de steenbekleding is in veel gevallen te licht en voldoet niet aan de veiligheidsnorm.

Om dit probleem op te lossen is in 1996 het project Zeeweringen gestart. Hierin werken Rijkswaterstaat, de Zeeuwse waterschappen en de Provincie Zeeland samen. Daarvoor is het Projectbureau Zeeweringen in het leven geroepen. Het doel is de met steen beklede delen van het buitentalud van de dijk te verbeteren op de plaatsen waar dat nodig is. Andere aspecten van de sterkte van de dijk worden buiten beschouwing gelaten.

Uit toetsing is naar voren gekomen dat de steenbekleding van het dijktraject Koningin Emma-/Van Alsteinpolder dient te worden verbeterd. Na verbetering dient dit dijktraject te voldoen aan de veiligheidsnorm zoals die is vastgelegd in de Wet op de waterkering. Veiligheid is eerste prioriteit, maar daarnaast is er ook aandacht voor de gevolgen van de dijkverbeteringswerken voor het landschap, de natuur, cultuurhistorie (de LNC-waarden) en overige belangen, zoals ruimtelijke ordening, omwonenden en milieu.

De planbeschrijving van de werkzaamheden van het voormelde dijktraject, Bijlage 1 bij deze aanvraag, bevat alle relevante informatie voor de inspraak en de besluitvorming, met inachtneming van voormelde LNC-waarden. De planbeschrijving is een samenvatting van het technisch ontwerp en andere studies. Het geeft precies aan wat de bedoeling is, hoe en wanneer het werk

wordt uitgevoerd, welke gevolgen het werk heeft op de omgeving in de ruimste zin van het woord en hoe wordt omgegaan met de eventuele gevolgen van de werkzaamheden.

De planbeschrijving dient meerdere doelen en dient onder andere als basis voor het aanvragen van andere vergunningen of ontheffingen, waaronder de ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet en zoals in dit geval, de NB wet.

Voor de goedkeuring door Gedeputeerde Staten van deze planbeschrijving is het tevens noodzakelijk dat een 'passende beoordeling' is uitgevoerd, welke voortvloeit uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. De resultaten van deze beoordeling zijn eveneens in de planbeschrijving opgenomen. De volledige Habitattoets voor de Koningin Emma-/Van Alsteinpolder alsmede de Flora en faunawet toets zijn opgenomen als referentie 10 en 11 bij de planbeschrijving. De betreffende documenten treft u als Bijlage 2 en 3 bij deze aanvraag aan.

In het kader van deze aanvraag zullen in het licht van het voorgaande tevens de belangen behorend bij het beschermd natuurmonument in beeld worden gebracht, nu deze feitelijk samenvallen met het belang waarom het gebied kwalificeert als een Speciale Beschermingszone in de zin van de Vogel- en Habitatrichtlijn.

Situering

Het dijktraject Koningin Emma-/Van Alsteinpolder ligt aan de zuidzijde van de Westerschelde ten oosten van het dorp Paal in de gemeente Hulst (Zeeuws-Vlaanderen). Het valt onder het beheer van Waterschap Zeeuws-Vlaanderen. Het traject bestaat uit de (randvoorwaarde)vakken 75 tot en met 79, heeft een lengte van ca. 6 km en bevindt zich tussen dijkpaal (dp) 108 en dp 168.

Het dijkvak ter hoogte van dp 108 grenst aan een dijkdeel dat is verbeterd in 1999. Dit deel is destijds aangelegd als een demonstratievak, waarbij klei in plaats van een steenachtig materiaal is toegepast. Ter hoogte van dp 168 grenst het dijkvak aan de jachthaven van Paal. De locatie van het projectgebied is weergegeven in figuur 1 behorende bij de planbeschrijving.

Aard en beschrijving van de werkzaamheden

In het kader van een opgesteld ontwerp-dijkverbeteringsplan Wet op de waterkering, is, met inachtneming van de randvoorwaarden en uitgangspunten als vermeld in paragraaf 3 van de planbeschrijving, ingevolge paragraaf 4 van de planbeschrijving een keuze gemaakt uit verschillende alternatieven voor een dijkbekleding.

Ten aanzien van de natuurwaarden van de dijkbekleding geldt daarvoor het volgende. Het aanpassen van bekledingen leidt bij vervangen in eerste instantie altijd tot negatieve effecten op de natuurwaarden. Door het verwijderen van de huidige bekleding wordt de begroeiing op de bekleding (met de daarvan afhankelijke fauna) ook verwijderd. Deze effecten kunnen niet voorkomen worden, maar zijn slechts tijdelijk. Nadat de nieuwe bekleding is aangebracht zullen zich op termijn van enkele jaren weer natuurwaarden ontwikkelen.

De hierboven aangegeven keuze voor een dijkbekleding is gebaseerd op een systematiek die is vastgelegd in de Milieu-inventarisatie Zeeweringen Westerschelde. De systematiek komt op het volgende neer: hoe groter de huidige of potentiële natuurwaarden, hoe beter begroeibaar de nieuwe

wordt uitgevoerd, welke gevolgen het werk heeft op de omgeving in de ruimste zin van het woord en hoe wordt omgegaan met de eventuele gevolgen van de werkzaamheden.

De planbeschrijving dient meerdere doelen en dient onder andere als basis voor het aanvragen van andere vergunningen of ontheffingen, waaronder de ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet en zoals in dit geval, de NB wet.

Voor de goedkeuring door Gedeputeerde Staten van deze planbeschrijving is het tevens noodzakelijk dat een 'passende beoordeling' is uitgevoerd, welke voortvloeit uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. De resultaten van deze beoordeling zijn eveneens in de planbeschrijving opgenomen. De volledige Habitattoets voor de Koningin Emma-/Van Alsteinpolder alsmede de Flora en faunawet toets zijn opgenomen als referentie 10 en 11 bij de planbeschrijving. De betreffende documenten treft u als Bijlage 2 en 3 bij deze aanvraag aan.

In het kader van deze aanvraag zullen in het licht van het voorgaande tevens de belangen behorend bij het beschermd natuurmonument in beeld worden gebracht, nu deze feitelijk samenvallen met het belang waarom het gebied kwalificeert als een Speciale Beschermingszone in de zin van de Vogel- en Habitatrichtlijn.

Situering

Het dijktraject Koningin Emma-/Van Alsteinpolder ligt aan de zuidzijde van de Westerschelde ten oosten van het dorp Paal in de gemeente Hulst (Zeeuws-Vlaanderen). Het valt onder het beheer van Waterschap Zeeuws-Vlaanderen. Het traject bestaat uit de (randvoorwaarde)vakken 75 tot en met 79, heeft een lengte van ca. 6 km en bevindt zich tussen dijkpaal (dp) 108 en dp 168.

Het dijkvak ter hoogte van dp 108 grenst aan een dijkdeel dat is verbeterd in 1999. Dit deel is destijds aangelegd als een demonstratievak, waarbij klei in plaats van een steenachtig materiaal is toegepast. Ter hoogte van dp 168 grenst het dijkvak aan de jachthaven van Paal. De locatie van het projectgebied is weergegeven in figuur 1 behorende bij de planbeschrijving.

Aard en beschrijving van de werkzaamheden

In het kader van een opgesteld ontwerp-dijkverbeteringsplan Wet op de waterkering, is, met inachtneming van de randvoorwaarden en uitgangspunten als vermeld in paragraaf 3 van de planbeschrijving, ingevolge paragraaf 4 van de planbeschrijving een keuze gemaakt uit verschillende alternatieven voor een dijkbekleding.

Ten aanzien van de natuurwaarden van de dijkbekleding geldt daarvoor het volgende. Het aanpassen van bekledingen leidt bij vervangen in eerste instantie altijd tot negatieve effecten op de natuurwaarden. Door het verwijderen van de huidige bekleding wordt de begroeiing op de bekleding (met de daarvan afhankelijke fauna) ook verwijderd. Deze effecten kunnen niet voorkomen worden, maar zijn slechts tijdelijk. Nadat de nieuwe bekleding is aangebracht zullen zich op termijn van enkele jaren weer natuurwaarden ontwikkelen.

De hierboven aangegeven keuze voor een dijkbekleding is gebaseerd op een systematiek die is vastgelegd in de Milieu-inventarisatie Zeeweringen Westerschelde. De systematiek komt op het volgende neer: hoe groter de huidige of potentiële natuurwaarden, hoe beter begroeibaar de nieuwe

bekleding moet zijn. Bij deze systematiek worden de diverse bekledingstypen ingedeeld in categorieën variërend van 'matig slecht' tot 'goed' begroeibaar (voor de ondertafel) of tot 'uitmuntend' begroeibaar (voor de boventafel). Bij vervanging van de steenbekleding moet de nieuwe bekleding van dezelfde (= herstel) of een hogere categorie (= verbetering) zijn als de nu aanwezige. Op basis van deze systematiek is er gekozen voor een bekleding die geheel bestaat uit klei.

De kleilaag wordt niet volledig ingekast. De teen van de nieuwe glooiingsconstructie zal hierdoor ten opzichte van de oorspronkelijke teen slechts ongeveer 2,5 m richting het schor opschuiven. Hiermee wordt een aanzienlijke reductie gerealiseerd van noodzakelijk af te voeren zand en er is een geringe hoeveelheid extra klei voor nodig.

Verwacht mag worden dat het gekozen voorkeursalternatief voor de nieuwe bekleding ten minste herstel van de huidige natuurwaarden oplevert.

Naar aanleiding van het voorgaande bevat paragraaf 5 van de planbeschrijving een exacte beschrijving van de uit te voeren werkzaamheden en de nadere dimensionering van de kreukelberm en teenconstructie, overgangsconstructies, de berm en onderhoudsstrook.

Ten behoeve van de onderhavige aanvraag wordt uitdrukkelijk naar de betreffende paragrafen in de planbeschrijving verwezen.

Periode van uitvoering

De periode van uitvoering is gepland voor 2005 tot en met 2006.

De werkzaamheden zullen naar verwachting worden uitgevoerd tussen 1 april en 1 oktober. De geplande periode van 1 april tot en met 1 oktober voor de uitvoering wordt enerzijds ingegeven vanuit het belang van de veiligheid. Er mogen geen werkzaamheden aan de waterkering worden verricht in het stormseizoen (1 oktober-1 april). Voorbereidende werkzaamheden waarbij de dijkbekleding nog gesloten blijft (b.v. aanvoer van materieel en dijkbekleding materiaal) kunnen bij voorkeur al in de laatste dagen van maart aanvangen.

Daarnaast moet, indien de werkzaamheden in het voorjaar worden uitgevoerd, uiterlijk 10 april, bij voorkeur 1 april, met deze werkzaamheden worden begonnen om het risico van verstoring van broedende vogels zo veel mogelijk te beperken. Het Ministerie van LNV beschouwt aanvang van de werkzaamheden op een potentiële broedplaats vóórdat de vogels gaan broeden niet als verstoring, mits er daarna continu doorgewerkt wordt en er 'geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort'.

Natuurbelangen

Het Verdrongen Land van Saefthinghe is gedeeltelijk beschermd natuurmonument (plangebied) en gedeeltelijk staatsnatuurmonument (buiten het plangebied) in de zin van de Natuurbeschermingswet. Daarnaast is het gebied aangewezen als speciale beschermingszone zoals bedoeld in de Vogelrichtlijn en bij de Europese Commissie aangemeld als speciale beschermingszone zoals bedoeld in de Habitatrichtlijn. In de Habitattoets Koningin Emma-/Van Alsteinpolder, Bureau Waardenburg (Bijlage 2 bij deze aanvraag) is aangegeven voor welke soorten en habitattypen het gebied zich kwalificeert als een SBZ. Zoals hierboven al is aangegeven vallen deze belangen feitelijk samen en wordt ten behoeve van de onderhavige aanvraag

in het kader van de NB wet tevens verwezen naar de toetsing ingevolge de Vogel – en Habitatrichtlijn.

Beoordeling Nb-wet

Effecten van de dijkverbetering

In het kader van de Nb-wet kunnen de dijkverbeteringswerkzaamheden significante effecten hebben voor de broedvogelsoorten bruine kiekendief, kluut en gele kwikstaart, er vanuit gaande dat verstoring gedurende één broedseizoen een meerjarig effect zal hebben.

Mitigerende maatregelen

De verstoring van de broedende bruine kiekendieven en kluten binnen 200 m van het dijkvak kan worden gemitigeerd door tussen 1 april en 1 augustus, wanneer het gebied als broedgebied gebruikt wordt, geen werkzaamheden uit te voeren tussen dp 108 in dijkvak 75 en dp 121 in het oostelijk deel van dijkvak 76, respectievelijk tussen dp 160 en 168 (+ 50 m) in dijkvak 79. De verstoring van de broedende gele kwikstaarten op en direct langs het dijkvak kan worden gemitigeerd door het gras op de onder- en boventafel, langs de teenen op de werkstrook en een 20 m brede zone grenzend aan de werkstrook op het schor zo kort mogelijk te maaien in de 2^e helft van maart en kort te houden tot aan de start van de werkzaamheden om het onaantrekkelijk te maken voor gele kwikstaarten om er te gaan broeden. Tenslotte worden geen stenen gebroken op of aan de buitenzijde van dijk. Deze lawaaijerige activiteit zou de vogels ter plaatse ernstig kunnen verstoren.

Indien het bovenstaande pakket aan mitigerende maatregelen (in detail uitgewerkt in hoofdstuk 10; Habitattoets Koningin Emma-/Van Alsteinpolder, Bureau Waardenburg) wordt uitgevoerd, worden in het kader van de Nb-wet voor vogels geen significante effecten van de werkzaamheden verwacht. Besloten is derhalve om de mitigerende maatregelen uit te voeren.

Beoordeling Vogelrichtlijn

Op basis van de beschreven informatie in het rapport van Bureau Waardenburg kan worden geconcludeerd dat van de dijkverbeteringswerkzaamheden bij de Koningin Emma- en Van Alsteinpolder in het kader van de Vogelrichtlijn geen significante effecten te verwachten zijn.

Beoordeling Habitatrichtlijn

Kwalificerende habitatrichtlijnsoorten

Voor de kwalificerende soorten groenknolorchis, zeehond, rivierprik en zeeprik is het niet nodig mitigerende maatregelen te treffen, omdat deze soorten niet in de directe omgeving van het dijktraject aangetroffen worden.

Kwalificerende habitattypen

Op basis van de beschreven informatie in het rapport van Bureau Waardenburg kan worden geconcludeerd dat de dijkverbeteringswerkzaamheden bij de Koningin Emma- en Van Alsteinpolder in het kader van de Habitatrichtlijn geen significante effecten zullen hebben voor het voorkomende habitatype 'Atlantische schorren met kweldergrasvegetatie'; op basis van de criteria uit het gevolgde beoordelingskader worden de normen voor aantastingen aan dit habitatype, noch aan andere habitattypen, niet overschreden. Wel wordt aanbevolen de mitigerende maatregelen genoemd in hoofdstuk 10 te nemen om de aantasting en vernietiging evengoed zoveel mogelijk te beperken.

in het kader van de NB wet tevens verwezen naar de toetsing ingevolge de Vogel – en Habitatrichtlijn.

Beoordeling Nb-wet

Effecten van de dijkverbetering

In het kader van de Nb-wet kunnen de dijkverbeteringswerkzaamheden significante effecten hebben voor de broedvogelsoorten bruine kiekendief, kluit en gele kwikstaart, er vanuit gaande dat verstoring gedurende één broedseizoen een meerjarig effect zal hebben.

Mitigerende maatregelen

De verstoring van de broedende bruine kiekendieven en kluten binnen 200 m van het dijkvak kan worden gemitigeerd door tussen 1 april en 1 augustus, wanneer het gebied als broedgebied gebruikt wordt, geen werkzaamheden uit te voeren tussen dp 108 in dijkvak 75 en dp 121 in het oostelijk deel van dijkvak 76, respectievelijk tussen dp 160 en 168 (+ 50 m) in dijkvak 79. De verstoring van de broedende gele kwikstaarten op en direct langs het dijkvak kan worden gemitigeerd door het gras op de onder- en boventafel, langs de teenen op de werkstrook en een 20 m brede zone grenzend aan de werkstrook op het schor zo kort mogelijk te maaien in de 2^e helft van maart en kort te houden tot aan de start van de werkzaamheden om het onaantrekkelijk te maken voor gele kwikstaarten om er te gaan broeden. Tenslotte worden geen stenen gebroken op of aan de buitenzijde van dijk. Deze lawaaierige activiteit zou de vogels ter plaatse ernstig kunnen verstoren.

Indien het bovenstaande pakket aan mitigerende maatregelen (in detail uitgewerkt in hoofdstuk 10; Habitattoets Koningin Emma-/Van Alsteinpolder, Bureau Waardenburg) wordt uitgevoerd, worden in het kader van de Nb-wet voor vogels geen significante effecten van de werkzaamheden verwacht. Besloten is derhalve om de mitigerende maatregelen uit te voeren.

Beoordeling Vogelrichtlijn

Op basis van de beschreven informatie in het rapport van Bureau Waardenburg kan worden geconcludeerd dat van de dijkverbeteringswerkzaamheden bij de Koningin Emma- en Van Alsteinpolder in het kader van de Vogelrichtlijn geen significante effecten te verwachten zijn.

Beoordeling Habitatrichtlijn

Kwalificerende habitatrichtlijnsoorten

Voor de kwalificerende soorten groenknolorchis, zeehond, rivierprik en zeeprik is het niet nodig mitigerende maatregelen te treffen, omdat deze soorten niet in de directe omgeving van het dijktraject aangetroffen worden.

Kwalificerende habitattypen

Op basis van de beschreven informatie in het rapport van Bureau Waardenburg kan worden geconcludeerd dat de dijkverbeteringswerkzaamheden bij de Koningin Emma- en Van Alsteinpolder in het kader van de Habitatrichtlijn geen significante effecten zullen hebben voor het voorkomende habitatype 'Atlantische schorren met kweldergrasvegetatie'; op basis van de criteria uit het gevolgde beoordelingskader worden de normen voor aantastingen aan dit habitatype, noch aan andere habitattypen, niet overschreden. Wel wordt aanbevolen de mitigerende maatregelen genoemd in hoofdstuk 10 te nemen om de aantasting en vernietiging evengoed zoveel mogelijk te beperken.

Compensatie

Compensatie van significante effecten is op het dijktraject Koningin Emmapolder en Van Alsteinpolder niet aan de orde, aangezien de mogelijke significante effecten door mitigerende maatregelen verminderd kunnen worden tot nul of tot een aanvaardbaar, niet-significant niveau.

Gelet op het voorgaande verzoeken wij u zo spoedig mogelijk de gevraagde vergunning te verlenen.

Een afschrift van deze brief hebben wij verzonden aan het Projectbureau Zeeweringen, p/a Postbus 1000, 4330 ZW Middelburg.

Hoogachtend,
Het dagelijks bestuur van het waterschap Zeeuws-Vlaanderen
Namens deze;
Hoofd sector Waterkeringen en Wegen

